

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Ποιότητας Ζωής

ΠΟΡΙΣΜΑ

(ΝΟΜΟΣ 2477/1997 “Συνήγορος του Πολίτη και Σώμα Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης” Άρθρο 4, Παράγραφος 6)

[ΑΡ. ΠΡΩΤ. ΑΝΑΦΟΡΑΣ 1052/17-11-98]

ΧΩΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΧΥΤΑ) ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Γιάννης Μιχαήλ

Επιστήμονες:

Κωνσταντίνος Αντωνιάδης, Απόστολος Παπατόλιας

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2000

ΠΟΡΙΣΜΑ

*(ΝΟΜΟΣ 2477/97 “ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ
ΣΩΜΑ ΕΛΕΓΚΤΩΝ-ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ”
ΑΡΘΡΟ 4, ΠΑΡ. 6)*

ΘΕΜΑ:
ΧΩΡΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ
ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΧΥΤΑ)
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

(ΑΡ. ΠΡΩΤ. ΥΠΟΘΕΣΗΣ 1052/17-11-98)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	3
1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ	4
2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΥΤΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΥΑ 49581/1424/1986	10
3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΥΑ 69728/824/1996	13
4. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΗΚΕ	15
5. ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΕΧΩΔΕ	19
6. ΣΥΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΛΛΑΡΙΣΑ, 7.4.99	22
7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	29

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Πολίτης από την περιοχή του Νομού Καρδίτσας, κατέθεσε στο ΣΤΠ αναφορά, με την οποία αμφισβητούσε τη νομιμότητα της απόφασης προέγκρισης χωροθέτησης της Διεύθυνσης Χωροταξίας της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, με αντικείμενο την επιλογή θέσης ΧΥΤΑ στο Νομό.

Ο ΣΤΠ, μετά από τη νομική και ουσιαστική διερεύνηση της υπόθεσης, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απόφαση προέγκρισης χωροθέτησης συνιστά πράξη κακοδιοίκησης καθόσον δεν τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες για τη χορήγησή της διαδικαστικές φάσεις της κατάρτισης περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

Ο ΣΤΠ, ασκώντας τη διαμεσολαβητική του αποστολή για την άρση της πράξης κακοδιοίκησης και την πρακτική επίλυση του προβλήματος, διοργάνωσε σύσκεψη με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και προσώπων, την αναζήτηση συναινετικών λύσεων και τη συναγωγή πρακτικών συμπερασμάτων.

Η διαμεσολάβηση του ΣΤΠ υπήρξε επιτυχής αφού αφενός το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ διαπίστωσε διαδικαστικές παρατυπίες στην χορήγηση της προέγκρισης χωροθέτησης και αφετέρου η Ν.Α. Καρδίτσας ήδη δρομολόγησε τις νόμιμες διαδικασίες για την κατάρτιση νέου περιφερειακού σχεδιασμού για το Νομό Καρδίτσας.

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στις 17/11/98 ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣτΠ) παρέλαβε αναφορά πολίτη από την περιοχή του Νομού Καρδίτσας με την οποία αμφισβητείται η νομιμότητα της υπ'αρ. 30080/5662/27-10-97 απόφασης "προέγκρισης χωροθέτησης" της Διεύθυνσης Χωροταξίας της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ καθώς και η αρτιότητα της σχετικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε), της οποίας εκκρεμεί η έγκριση από τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. Αντικείμενο της προέγκρισης χωροθέτησης, αποτελεί η έγκριση της επιλογής του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) στη θέση Γάμος Ξυνονερίου του Νομού Καρδίτσας. Από τον προσφεύγοντα τονίζεται επίσης ο αυξημένος κίνδυνος ρύπανσης του περιβάλλοντος από την κατασκευή του Χ.Υ.Τ.Α στην προτεινόμενη θέση.

Για να θεμελιώσει τις απόψεις του ο πολίτης προσκόμισε καταρχήν στον ΣτΠ την αρνητική γνωμοδότηση του απερχόμενου Νομαρχιακού Συμβουλίου Καρδίτσας με την οποία αμφισβητούνται :

- α) η δυνατότητα της Περιβαλλοντικής Αναπτυξιακής Δυτικής Θεσσαλίας (ΠΑΔΥΘ Α.Ε.) να προβαίνει αρμοδίως σε σχεδιασμό για τη διαχείριση των αποβλήτων,
- β) η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει η ΚΥΑ 49541/1424/86 και
- γ) το περιεχόμενο της Μ.Π.Ε.

Ο ΣτΠ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του (Ν. 2477/97) ανέλαβε τη διερεύνηση της παραπάνω υπόθεσης. Προκειμένου δε να διακριβωθεί εάν η απόφαση προέγκρισης χωροθέτησης και η επικείμενη έγκριση της σχετικής Μ.Π.Ε. από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. συνιστούν πράξεις κακοδιοίκησης ο ΣτΠ προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

Οι ειδικοί επιστήμονες του ΣτΠ επικοινωνήσαν διαδοχικά με τον προσφεύγοντα πολίτη, το νέο Νομάρχη Καρδίτσας, τους Δημάρχους

Καρδίτσας και Μητρόπολης, τον κύριο Νίκου, εισηγητή της αρνητικής γνωμοδότησης του Νομαρχιακού Συμβουλίου, τις αρμόδιες Υπηρεσίες του

Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε (τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Χωροταξίας, κύριο Ράμμο και της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, κύριο Στοϊλόπουλο) καθώς και επιστήμονες και ερευνητές με εξειδικευμένες γνώσεις για την περιοχή ενδιαφέροντος. Όλοι οι ενδιαφερόμενοι και εμπλεκόμενοι φορείς κλήθηκαν να γνωστοποιήσουν στο ΣτΠ τις απόψεις τους για το θέμα.

Από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε ζητήθηκε με την από 11/01/99 επιστολή μας να παρασχεθούν διευκρινίσεις σχετικά με όλα εκείνα τα στοιχεία που προβάλλονται για να αμφισβητήσουν την πληρότητα της Μ.Π.Ε και την επιλογή της θέσης κατασκευής του ΧΥΤΑ, καθώς και να χορηγηθεί στο ΣτΠ το σύνολο των σχετικών δεδομένων που έχουν υποβληθεί από τους μελετητές. Παράλληλα, από το αρμόδιο Τμήμα Χωροθέτησης του ΥΠΕΧΩΔΕ ζητήθηκε (25.1.98) να μας ενημερώσει για το εάν ελέγχθηκαν οι διαδικασίες και οι όροι που απαιτούνται για την προέγκριση χωροθέτησης καθώς και για την ύπαρξη ή μη “επιστημονικής μελέτης” κατά τη φάση αυτή, όπως προβλέπει και σχετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 1520/93). Επίσης, ζητήθηκε να διερευνηθεί εάν είναι δυνατόν να συνεκτιμηθούν τα στοιχεία που έχει συλλέξει ο ΣτΠ, προκειμένου να εξελιχθεί χωρίς προβλήματα η διαδικασία κατασκευής του ΧΥΤΑ.

Από την πλευρά της, η Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε ζήτησε την άποψη του Υπουργείου Εσωτερικών (Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών) σχετικά με την τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για το σχεδιασμό διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

Τέλος, σε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες, ο ΣτΠ γνωστοποίησε την επιθυμία του να ενημερωθεί για τη διαδικαστική εξέλιξη του θέματος δημιουργίας του ΧΥΤΑ.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η Διεύθυνση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ παρέλειψε να χορηγήσει στο Συνήγορο του Πολίτη αντίγραφο του ερωτηματολογίου που υποβλήθηκε για την προέγκριση χωροθέτησης και το οποίο, κατά την προαναφερόμενη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, υπέχει θέση “επιστημονικής μελέτης”.

Το αρμόδιο Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΥΠΕΧΩΔΕ για την έγκριση της ΜΠΕ και των περιβαλλοντικών όρων, μας γνωστοποίησε

τόσο προφορικά όσο και εγγράφως (επιστολή Δ/σης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού από 10.2.99) ότι από τη Μ.Π.Ε προκαλούνται ορισμένα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν από το μελετητή. Στη συνέχεια και οι δύο αρμόδιες Διευθύνσεις του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε υπέβαλαν τις απόψεις τους για τα ζητήματα που είχαν τεθεί με τις από 11.1.99 και 25.1.99 επιστολές μας, χορηγώντας μας παράλληλα μερικά στοιχεία που είχε προσκομίσει στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα η ΠΑΔΥΘ. Από τις σχετικές απαντήσεις διαφαίνεται ότι ορισμένα ζητήματα δεν είχαν ελεγχθεί διεξοδικά. Ειδικότερα :

- Δεν είχε ελεγχθεί εάν η ΠΑ.Δ.Υ.Θ Α.Ε. έχει κατά το νόμο το δικαίωμα να προτείνει και να σχεδιάζει διαχείριση αποβλήτων στο νομό Καρδίτσας.
- Δεν είχε τηρηθεί η σειρά των διαδικαστικών σταδίων που προέβλεπε το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (ΚΥΑ 49541/1424/86) για την επιλογή της θέσης, αφού σε καμία φάση του σχεδιασμού δεν υπάρχει απόφαση του Νομάρχη για καταλληλότητα του χώρου.
- Απουσιάζουν στοιχεία γεωτρήσεων που θεωρούνται απαραίτητα για την επαλήθευση των εκτιμήσεων της μελέτης.

Στις 10.2.99 ο Δήμαρχος Μητρόπολης με έγγραφη παρέμβασή του προς το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., που κοινοποιήθηκε στο ΣτΠ, ζήτησε να “απεμπλακεί το θέμα του ΧΥΤΑ από την αμφισβητούμενη θέση” παραθέτοντας, περιληπτικά, κάποια υποστηρικτικά στοιχεία. Παρόμοια άποψη εξέφρασε σε τηλεφωνική μας επικοινωνία τόσο ο νεοεκλεγείς Νομάρχης Καρδίτσας, κύριος Αναγνωστόπουλος όσο και ο νεοεκλεγείς Δήμαρχος Καρδίτσας, κύριος Τέγος. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τόσο η απερχόμενη όσο και η νέα Νομαρχιακή αρχή, συμφωνούν στην εκτίμησή τους για τα προβλήματα που δημιουργεί η επιλογή της συγκεκριμένης θέσης.

Με έγγραφό του προς το ΣτΠ (4.3.99), ο επίκουρος καθηγητής του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, κύριος Λέκκας επεσήμανε τα τεχνικά προβλήματα που έχει εντοπίσει στην επιλογή της θέσης του ΧΥΤΑ και τέθηκε στη διάθεσή μας για περαιτέρω διευκρινήσεις.

Τέλος, η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, απαντώντας με το υπ' αριθμ. 6361/10-3-99 έγγραφό της σε ερώτημα του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε σχετικά με τα θέματα της αρμοδιότητας του φορέα σχεδιασμού και της ορθής τήρησης των διαδικασιών, διατύπωσε την άποψη ότι η ΠΑΔΥΘ ΑΕ. δεν είναι “αρμόδιος φορέας” για το σχεδιασμό της διαχείρισης στερεών αποβλήτων και ότι σε κάθε περίπτωση χρειάζεται “εγκριτική απόφαση Νομάρχη”. Στο ίδιο έγγραφο διαπιστωνόταν ότι η ΜΠΕ παραθέτει ανεπαρκή στοιχεία, ιδίως για τα ζητήματα που αφορούν στην προστασία και εκτίμηση των συνθηκών για τη ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων νερών.

Από την πλευρά της, η Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ, παρά τις όποιες αμφιβολίες για την καταλληλότητα της προτεινόμενης θέσης, μας ενημέρωσε προφορικά ότι προτίθεται να εγκρίνει την κατασκευή του ΧΥΤΑ, επιβάλλοντας όμως αυστηρούς περιβαλλοντικούς όρους για την εκτέλεση του έργου, θεωρώντας ότι εάν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα μπορεί να κατασκευαστεί ΧΥΤΑ σε οποιαδήποτε θέση.

Στη συνέχεια, η ίδια Διεύθυνση μας ενημέρωσε ότι δεν μπορεί να επιληφθεί του ζητήματος της αλλαγής του χώρου εγκατάστασης του Χ.Υ.Τ.Α, διότι η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στο Τμήμα Δικτύων και Συστημάτων Υποδομής της Διεύθυνσης Χωροταξίας του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και βρίσκεται ήδη σε εξαιρετικά προχωρημένο στάδιο η διαδικασία της επιλογής. Παράλληλα, επισημάνθηκε ότι δεν υπάρχουν ΜΠΕ που να στοιχειοθετούν τον έλεγχο άλλων περιοχών, στο νομό Καρδίτσας, για την κατασκευή του ΧΥΤΑ. Κατά την άποψη αυτή, για να ανασταλεί η κατασκευή του έργου στον προτεινόμενο χώρο θα έπρεπε προηγουμένως να ανακληθεί η “προέγκριση χωροθέτησης”. Τέλος, το αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ μας ενημέρωσε ότι ο μόνος τρόπος να ανακληθεί η απόφαση για την επιλογή της θέσης είναι να απορριφθεί η ΜΠΕ.

Στις συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν τόσο με την ΠΑΔΥΘ ΑΕ. όσο και με αμφότερες τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε, μας έγινε γνωστό ότι οι παραπάνω φορείς εμμένουν στις απόψεις που έχουν εκφράσει τόσο

εγγράφως όσο και προφορικά για την ορθή τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει η ΚΥΑ 49541/1424/1986. Η μόνη διαφοροποίηση, που μπορεί να εκτιμηθεί ότι προέκυψε σε σχέση με τις θέσεις που είχαν εκφραστεί στο παρελθόν, αφορά την αμφισβήτηση της αρμοδιότητας της ΠΑΔΥΘ Α.Ε να σχεδιάζει διαχείριση στερεών αποβλήτων.

Ο ΣΤΠ, εκτιμώντας τις απόψεις που παρατέθηκαν ανωτέρω καθώς και το σύνολο των στοιχείων που συνέλεξε ο ίδιος ή τέθηκαν υπόψη του, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι **η χορήγηση της προέγκρισης χωροθέτησης από τη Διεύθυνση Χωροταξίας του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ συνιστά πράξη κακοδιοίκησης, καθόσον δεν τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες νόμιμες διαδικασίες για το σχεδιασμό διαχείρισης στερεών αποβλήτων και σημειώθηκαν σημαντικές αποκλίσεις από τις διαδικαστικές φάσεις που έχουν θεσπιστεί για την επιλογή θέσης ΧΥΤΑ.**

Από την παράθεση των διαφόρων, και συχνά αλληλοαντικρουόμενων, απόψεων που προηγήθηκαν, κατέστη σαφής η ανάγκη διοργάνωσης μιας σύσκεψης μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων και προσώπων με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και τη συναγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την πρακτική επίλυση του ζητήματος και την αποτελεσματική αντιμετώπιση της διαπιστωθείσης πράξης κακοδιοίκησης.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ο ΣΤΠ ανέλαβε την πρωτοβουλία να διοργανώσει αυτή τη σύσκεψη σε συνεργασία με το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ζητώντας τη συμμετοχή όλων των αρμοδίων φορέων και ενδιαφερομένων για τη συναινετική επίλυση του ζητήματος. Η σύσκεψη αυτή κρίθηκε ότι αποτελεί “πρόσφορο μέσο διαμεσολάβησης” για την επίλυση του προβλήματος του πολίτη, το οποίο εμπίπτει στη σχετική ρύθμιση της ιδρυτικής του νομοθεσίας (παρ. 5, άρθρο 4, Ν. 2477/97).

Ο Συνήγορος του Πολίτη κάλεσε τους εμπλεκόμενους φορείς να συμμετάσχουν στη σύσκεψη με αντικείμενο τα ακόλουθα ζητήματα :

- α. Αποσαφήνιση του ισχύοντος νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου του σχεδιασμού της διαχείρισης στερεών αποβλήτων ώστε να τηρηθούν οι νόμιμες διαδικασίες για την έγκριση καταλληλότητας των προτεινόμενων χώρων εγκατάστασης του ΧΥΤΑ.
- β. Δρομολόγηση της κατά νόμο διαδικασίας επιλογής κατάλληλου χώρου ώστε να εξασφαλίζονται παράλληλα η κοινωνική αποδοχή των κατοίκων, οι όροι προστασίας του περιβάλλοντος και η μη διακινδύνευση της απορρόφησης των κοινοτικών πόρων για την κατασκευή του έργου.

2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΥΤΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΥΑ 49541/1424/1986

Από τη διερεύνηση των νομικών ζητημάτων που ανακύπτουν στην υπό εξέταση υπόθεση, ο Συνήγορος του Πολίτη κατέληξε στα εξής :

Ο υφιστάμενος σχεδιασμός διαχείρισης των στερεών αποβλήτων του Νομού Καρδίτσας διέπεται από τις διατάξεις της ΚΥΑ 49541/1424/1986 σύμφωνα και με το από 7-6-1996 ενημερωτικό σημείωμα του Νομικού Συμβούλου προς τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ. Η εν λόγω ΚΥΑ, η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την οδηγία 75/442/ΕΟΚ, προβλέπει αφενός ότι “αρμόδια αρχή” για το σχεδιασμό διαχείρισης σε εθνικό επίπεδο είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ και αφετέρου ότι “αρμόδιοι φορείς” σχεδιασμού σε περιφερειακό επίπεδο είναι ο Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού και σε περίπτωση που δεν έχει συσταθεί τέτοιος Σύνδεσμος, οι περιφερειακές υπηρεσίες των αναφερόμενων σε αυτήν συναρμόδιων Υπουργείων (άρθρο 8 παράγραφος 2).

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 8 της ΚΥΑ, ο σχεδιασμός διαχείρισης διεξάγεται σε δύο φάσεις.

Στην πρώτη φάση (εδάφιο α) εκπονείται “μελέτη εντοπισμού των χώρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εγκαταστάσεις διάθεσης στερεών αποβλήτων” με βάση τα κριτήρια καταλληλότητας που θεσπίζονται στο πλαίσιο του εθνικού σχεδιασμού και αφορούν στις “κοινωνικές, οικονομικές, τεχνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες της περιοχής” καθώς και στη “διασφάλιση της δημόσιας υγείας” (άρθρο 7 παράγραφος 1).

Στην ίδια παράγραφο ορίζονται τα στοιχεία, τα οποία οφείλει να περιλαμβάνει η παραπάνω μελέτη για κάθε εντοπιζόμενο χώρο. Στα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται υποχρεωτικά, η “υδρογεωλογική έκθεση επιπτώσεων

στα υπόγεια νερά” και δυνητικά, η “μελέτη εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία της εγκατάστασης”.

Στη συνέχεια, η μελέτη αυτή τίθεται υπόψη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής που συστήνεται από τον οικείο Νομάρχη προκειμένου να γνωμοδοτήσει για την καταλληλότητα των θέσεων που υποδεικνύονται στην

παραπάνω μελέτη (άρθρο 8 παράγραφοι 5α και 6). Η Επιτροπή αυτή υποβάλλει σχετική εισήγηση στο Νομάρχη, ο οποίος αποφασίζει εάν οι χώροι που έχουν εντοπισθεί στη μελέτη της πρώτης φάσης εγκρίνονται ως κατάλληλοι (άρθρο 8 παράγραφος 5α). Συνεπώς, ακολουθώντας πιστά το γράμμα του νόμου, η πρώτη φάση του σχεδιασμού ολοκληρώνεται με τη σχετική έγκριση καταλληλότητας του Νομάρχη για τους χώρους που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τη διάθεση των στερεών αποβλήτων.

Στη δεύτερη φάση του περιφερειακού σχεδιασμού εκπονείται η “κυρίως μελέτη του σχεδιασμού διαχείρισης”, στην οποία εξειδικεύονται και αναλύονται περαιτέρω οι όροι και οι προδιαγραφές του εθνικού σχεδιασμού με βάση τους χώρους που ήδη έχουν εντοπισθεί από την πρώτη φάση της μελέτης και εγκριθεί με απόφαση του Νομάρχη ως κατάλληλοι για εγκαταστάσεις διάθεσης στερεών αποβλήτων. Σε αυτή τη φάση οι αρμόδιοι φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων του Νομού υποβάλλουν στον αρμόδιο φορέα σχεδιασμού, Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων ή Περιφερειακές Υπηρεσίες, ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία που αφορούν τη μελέτη της πρώτης φάσης (άρθρο 8 παράγραφος 5β).

Στην περίπτωση που αρμόδιος φορέας για τον Περιφερειακό σχεδιασμό διαχείρισης είναι ο Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων, η “κυρίως μελέτη του σχεδιασμού” της δεύτερης φάσης εγκρίνεται από το κατά νόμο αρμόδιο όργανο του Συνδέσμου (άρθρο 8 παράγραφος 3γ) και κοινοποιείται υποχρεωτικά στο Νομάρχη (άρθρο 8 παράγραφος 5β).

Στην περίπτωση που αρμόδιος φορέας του περιφερειακού σχεδιασμού είναι οι Περιφερειακές Υπηρεσίες των Υπουργείων (άρθρο 8 παράγραφος 2 ii) η “κυρίως μελέτη σχεδιασμού” εγκρίνεται από τον οικείο Νομάρχη μετά από

“εισήγηση της Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΥΠΕΧΩΔΕ” και “αιτιολογημένη γνώμη της Περιφερειακής Υπηρεσίας Υγιεινής”.

Συνεπώς, και οι δύο φάσεις του σχεδιασμού διαχείρισης καταλήγουν σε εγκριτικές πράξεις, όπως συνάγεται με σαφήνεια από την παράγραφο 9 του άρθρου 8, η οποία κάνει λόγο για “έγκριση των δύο φάσεων της μελέτης σχεδιασμού σύμφωνα με την παράγραφο 5”.

Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι, ακόμη και στην περίπτωση που αρμόδιος φορέας σχεδιασμού είναι ο Σύνδεσμος ΟΤΑ του Νομού, η έγκριση καταλληλότητας του Νομάρχη, με τη διαδικασία που προβλέπεται στην πρώτη φάση του σχεδιασμού (άρθρο 8 παράγραφοι 5α και 6), είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη της δεύτερης φάσης, του σχεδιασμού που ολοκληρώνεται με την έγκριση της “κυρίως μελέτης του σχεδιασμού διαχείρισης” από το αρμόδιο όργανο του Συνδέσμου.

Η υπό εξέταση ΚΥΑ δεν καταλείπει καμία αμφιβολία περί αυτού στην παράγραφο 7 του άρθρου 8, στην οποία αναφέρεται ότι “κανένας χώρος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διάθεση στερεών αποβλήτων εάν δεν έχει προηγηθεί η παραπάνω απόφαση του οικείου Νομάρχη”. Προς επίρρωση δε αυτής της ερμηνείας, αρκεί κανείς να ανατρέξει στην παράγραφο 5β του άρθρου 8 όπου γίνεται χρήση ακριβώς της ίδιας φράσης “χώροι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εγκαταστάσεις διάθεσης στερεών αποβλήτων” προκειμένου να καταδειχθεί το ακριβές περιεχόμενο της εγκριτικής πράξης του Νομάρχη, με την οποία ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του σχεδιασμού και σηματοδοτείται η έναρξη της δεύτερης φάσης, ήτοι της εκπόνησης και της έγκρισης της “κυρίως μελέτης σχεδιασμού”.

Τέλος, η όλη διαδικασία του σχεδιασμού διαχείρισης, στο πλαίσιο της ισχύουσας ΚΥΑ 49541/1424/86, ολοκληρώνεται με τη δυναμική χορήγηση της προέγκρισης χωροθέτησης των χώρων και την υποχρεωτική έγκριση των περιβαλλοντικών όρων με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3 και 4 του Ν. 1650/86 και τα άρθρα 8 και 10 της ΚΥΑ 69269/5387/1990.

Στη δε παράγραφο 2.1 του άρθρου 8 της ΚΥΑ 69269/5387/1990 ορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται για τη χορήγηση της προέγκρισης χωροθέτησης, σύμφωνα με την οποία ο “αρμόδιος φορέας”, δηλαδή είτε ο

Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων είτε οι Περιφερειακές Υπηρεσίες των Υπουργείων, υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ σχετική αίτηση που συνοδεύεται από α) τοπογραφικά διαγράμματα της ευρύτερης περιοχής και του γηπέδου β) φωτογραφίες του γηπέδου της εγκατάστασης και γ) ερωτηματολόγιο που υπέχει θέση “ολοκληρωμένης μελέτης” σύμφωνα με την απόφαση 1520/93 του ΣΤΕ.

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΥΑ 69728/824/1996

Στη συνέχεια, κρίνεται σκόπιμη η συνοπτική καταγραφή των βασικών διαδικαστικών σταδίων που προβλέπει το νεότερο κανονιστικό πλαίσιο για το σχεδιασμό διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 69728/824/96 η διαδικασία εκπόνησης του σχεδιασμού διαχείρισης περιλαμβάνει τις ακόλουθες φάσεις :

- 1) Τη διαδικασία κατάρτισης του σχεδιασμού διαχείρισης.
- 2) Τη διαδικασία ολοκλήρωσης του σχεδιασμού διαχείρισης.

1) Η διαδικασία κατάρτισης του σχεδιασμού περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

α. Την κατάρτιση-έγκριση του πλαισίου σχεδιασμού σύμφωνα με τις γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων.

Στο στάδιο αυτό εξειδικεύονται οι όροι καταλληλότητας ενός χώρου και τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησής τους. Το πλαίσιο εγκρίνεται με απόφαση είτε του Νομαρχιακού είτε του Περιφερειακού Συμβουλίου ανάλογα με το εάν υπεύθυνος φορέας σχεδιασμού είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή η Περιφέρεια.

β. Την κατάρτιση-έγκριση της κυρίως μελέτης σχεδιασμού, στην οποία εντοπίζονται και υποδεικνύονται οι επικρατέστεροι χώροι για την εκτέλεση των εργασιών διαχείρισης σύμφωνα με το εγκεκριμένο πλαίσιο σχεδιασμού.

Οι χώροι αυτοί εγκρίνονται ως κατάλληλοι με απόφαση είτε του οικείου Νομάρχη είτε του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ανάλογα με το ποιος είναι υπεύθυνος φορέας για την κατάρτιση της μελέτης. (Ο Νομάρχης, εάν υπεύθυνος φορέας είναι ο Σύνδεσμος των ΟΤΑ ή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και ο Περιφερειάρχης, εάν υπεύθυνος φορέας είναι η Περιφέρεια).

2) Η διαδικασία ολοκλήρωσης του σχεδιασμού διαχείρισης περιλαμβάνει τα εξής στάδια :

α. Την αποστολή του πλήρους φακέλου (μελέτη εντοπισμού χώρων, γνωμοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου, εισήγηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής στο Νομάρχη ή στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, σχετικές αποφάσεις του Νομάρχη ή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας).

Εάν αρμόδιος φορέας σχεδιασμού είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ο φάκελος αποστέλλεται στη Διεύθυνση ΠΕΧΩ της Περιφέρειας, η οποία τον διαβιβάζει στην αρμόδια κεντρική Διεύθυνση του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Εάν αρμόδιος φορέας είναι η Περιφέρεια, ο φάκελος αποστέλλεται απ'ευθείας στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΧΩΔΕ.

β. Την κίνηση της διαδικασίας προέγκρισης χωροθέτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις της 69269/5387/90 ΚΥΑ, με μέριμνα είτε της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης είτε της Περιφέρειας.

γ. Τη χορήγηση της προέγκρισης χωροθέτησης από την καθ'ύλη αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ.

4. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΗΚΕ

4.1. Η εταιρεία “Περιβαλλοντική Αναπτυξιακή Δυτικής Θεσσαλίας Α.Ε” θεωρήθηκε, κατά παράβαση της παραγράφου 2i του άρθρου 8 της ΚΥΑ 49541/1424/86, ως “αρμόδιος φορέας” για την κατάρτιση του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Η ΠΑΔΥΘ δεν αποτελεί ούτε “Σύνδεσμο ΟΤΑ” του Νομού Καρδίτσας ούτε βεβαίως “Περιφερειακή Υπηρεσία των Υπουργείων”, αλλά Ανώνυμη Εταιρεία των ΟΤΑ και των ΤΕΔΚ των δύο Νομών Καρδίτσας και Τρικάλων, η οποία διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 260 παράγραφος 6 και 274 παράγραφος 1α του Π.Δ 323/89 (παλαιός Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας) όπως αυτές συστηματοποιήθηκαν ή τροποποιήθηκαν στα άρθρα 277 επόμενα του Π.Δ. 410/95 (νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας).

Το γεγονός ότι στους σκοπούς του Καταστατικού της περιλαμβάνεται η “διαχείριση των απορριμμάτων των Νομών Καρδίτσας και Τρικάλων” δεν την καθιστά βεβαίως “Σύνδεσμο συγκεκριμένου σκοπού”, αφού η σύσταση Συνδέσμων ΟΤΑ, τόσο κατά τον παλαιότερο Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (άρθρα 190 και επόμενα του Π.Δ. 323/89) όσο και κατά τον νεότερο (άρθρα 206 και επόμενα του Π.Δ. 410/95), ενεργείται με μία συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία ουδέποτε ακολουθήθηκε.

Η ΠΑΔΥΘ, ως διαδημοτική επιχείρηση, θα μπορούσε να θεωρηθεί αρμόδια αποκλειστικά για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων σύμφωνα με

τις διατάξεις του άρθρου 6 της σχετικής ΚΥΑ του 1986 και όχι για την κατάρτιση του σχεδιασμού διαχείρισης. Συνεπώς, όλες οι πράξεις και οι δραστηριότητες που διενέργησε η ΠΑΔΥΘ ως “αρμόδιος φορέας σχεδιασμού” ελέγχονται ως προς τη νομιμότητά τους. Ως “φορέας διαχείρισης”, η ΠΑΔΥΘ θα μπορούσε νόμιμα να προβεί μόνο στις ενέργειες που περιγράφονται στα άρθρα 6 και 8 (παράγραφοι 5α, 5β, 8, 9, 10 και 11) της ΚΥΑ. Τέλος, η ΠΑΔΥΘ θα μπορούσε να αποτελέσει βάση και του Καταστατικού της (άρθρο 3 εδάφιο ε), φορέα εκπόνησης μελετών σχεδιασμού διαχείρισης κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 8 της ΚΥΑ του '86.

4.2. Πέραν της αναρμοδιότητας της ΠΑΔΥΘ ως φορέα σχεδιασμού ανακύπτουν και τα ακόλουθα ζητήματα ως προς την τήρηση της διαδικασίας που θεσπίζει η ΚΥΑ του '86 στο άρθρο 8 :

4.2.1 Η διαδικασία προέγκρισης χωροθέτησης, η οποία δεν αφορά τον περιφερειακό σχεδιασμό αλλά αποτελεί πράξη της κεντρικής Διοίκησης, κινήθηκε χωρίς να έχει προηγηθεί η έγκριση καταλληλότητας του Νομάρχη (άρθρο 8, παράγραφος 5α) με την οποία ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του περιφερειακού σχεδιασμού.

4.2.2 Η Γνωμοδοτική Επιτροπή του άρθρου 8 παράγραφοι 5α και 6 δεν υπέβαλε, ως όφειλε, την εισήγησή της στο Νομάρχη για έγκριση της καταλληλότητας των χώρων που εντοπίστηκαν από τη μελέτη της πρώτης φάσης, αλλά στην ΠΑΔΥΘ, η οποία στη συνέχεια κίνησε αναρμοδίως τη διαδικασία της προέγκρισης χωροθέτησης.

4.2.3 Ουδέποτε έλαβε χώρα η “υποχρεωτική κοινοποίηση” στο Νομάρχη της “κυρίως μελέτης του σχεδιασμού” όπως ορίζει η παράγραφος 5β του άρθρου 8. Το γεγονός ότι ο Νομάρχης “έλαβε γνώση” της μελέτης της πρώτης φάσης, δεδομένου ότι συνέστησε τη σχετική Γνωμοδοτική Επιτροπή, δεν θεραπεύει την παράλειψη της δεύτερης φάσης.

4.2.4 Μέχρι σήμερα δεν έχει χορηγηθεί η σχετική έγκριση καταλληλότητας του Νομάρχη κατά παράβαση των παραγράφων 5α ,5β και 7 του άρθρου 8.

Τα ανωτέρω ζητήματα έχουν άλλωστε επισημανθεί και στο υπ' αριθμ. 6361/10-3-99 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών (Γενική Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης) του Υπουργείου Εσωτερικών (συναρμόδιου Υπουργείου στη διαδικασία έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων) προς το Συνήγορο του Πολίτη. Ειδικότερα στο εν λόγω έγγραφο αναφέρονται τα εξής : “Στην συγκεκριμένη περίπτωση (του Νομού Καρδίτσας), ο σχεδιασμός καταρτίζεται από τις περιφερειακές υπηρεσίες των αναφερόμενων στο άρθρο 8.2.2 Υπουργείων και εγκρίνεται από τον οικείο Νομάρχη (...). Ο σχεδιασμός διαχείρισης διεξάγεται σε δύο φάσεις. **Μετά τη σύνταξη της μελέτης της πρώτης φάσης, οι χώροι που έχουν εντοπιστεί, εγκρίνονται ως κατάλληλοι, με απόφαση του οικείου Νομάρχη, μετά από εισήγηση της προβλεπόμενης από την ΚΥΑ Επιτροπής που ο ίδιος συστήνει.** Από τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας (Πρακτικό Νομαρχιακού Συμβουλίου, ΜΠΕ του έργου, το 60332/10-2-99 έγγραφο του ΥΠΕΧΩΔΕ) προκύπτει ότι **η Επιτροπή συστάθηκε και συνέταξε Πρακτικό, αλλά δεν εκδόθηκε η προβλεπόμενη από την ΚΥΑ εγκριτική απόφαση του Νομάρχη”.**

Στο ίδιο έγγραφο παρατηρείται συμπληρωματικά ότι “με την ΚΥΑ 69728/824/17-5-96 που αντικατέστησε την ΚΥΑ 49541/1424/86 τα θέματα αρμοδιότητας των φορέων για τον σχεδιασμό διαχείρισης Σ.Α. και την έγκριση καταλληλότητας των προτεινόμενων χώρων **δεν διαφοροποιήθηκαν σημαντικά”.**

Αξίζει να σημειωθεί ότι με το υπ' αριθμ. 6361/10-3-99 έγγραφό της, η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών υιοθέτησε την ορθή ερμηνεία των διαδικαστικών φάσεων που προβλέπει η ΚΥΑ 49541/1424/86 για το σχεδιασμό διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και ουσιαστικά “ανακάλεσε” το υπ' αριθμ 87401/20-11-92 έγγραφό της προς το Δήμο Λευκάδας, στο οποίο εσφαλμένα θεωρούσε αφενός ότι η προέγκριση χωροθέτησης του ΥΠΕΧΩΔΕ προηγείται της έγκρισης καταλληλότητας του Νομάρχη και αφετέρου ότι η γνωμοδοτική Επιτροπή υποβάλλει την εισήγησή της στη Διεύθυνση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ και όχι στο Νομάρχη, όπως ρητά ορίζει η παράγραφος 5α του άρθρου 8 της ανωτέρω ΚΥΑ.

Τέλος, και το Νομαρχιακό Συμβούλιο, στη γνώμη που διατύπωσε επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΧΥΤΑ Καρδίτσας, εκφράζει τις ίδιες “σοβαρές επιφυλάξεις σχετικά με το αν τηρήθηκαν οι διαδικασίες που προβλέπει η ΚΥΑ 49541/1424/86 άρθρο 8”. Αυτές οι “σοβαρές επιφυλάξεις” καθιστούν τη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου **αρνητική**, αφού διαπιστώνεται ότι :

α) “Ο σχεδιασμός έγινε από την ΠΑΔΥΘ Α.Ε. που είναι μεν επιχείρηση των ΟΤΑ αλλά σε καμία περίπτωση δεν είναι Σύνδεσμος Δήμων ή Κοινοτήτων. Το καθεστώς λειτουργίας των είναι τελείως διαφορετικό.

β) Δεν κοινοποιήθηκε στο Νομάρχη η μελέτη σχεδιασμού, όπως προβλέπεται από το ίδιο άρθρο.

γ) Δεν εκδόθηκε η προβλεπόμενη από το ίδιο άρθρο απόφαση του Νομάρχη για την καταλληλότητα των χώρων σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 8 της ΚΥΑ 49541/1424/1986”.

5. ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΕΧΩΔΕ

Η Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού και η Διεύθυνση Χωροταξίας της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, έχουν εκφράσει διαφορετικές απόψεις για την τήρηση των θεσμικών διαδικασιών που προβλέπει η ΚΥΑ 49541/1424/86.

Ειδικότερα, στο υπ' αριθμ.60332/10-2-99 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού (Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων) προς το Συνήγορο του Πολίτη διατυπώνονται οι εξής απόψεις :

α. Φορέας έγκρισης της μελέτης σχεδιασμού είναι το αρμόδιο όργανο του Συνδέσμου, το οποίο κοινοποιεί τη μελέτη στον οικείο Νομάρχη προς ενημέρωση. Γνωμοδοτική επιτροπή που συγκροτείται από το Νομάρχη εγκρίνει τους χώρους που έχουν ήδη επιλεγεί.

β. Σύμφωνα με την ΚΥΑ του 1986 η σειρά των εγκριτικών διαδικασιών για την κατασκευή ΧΥΤΑ είναι η παρακάτω :

- α) Γνωμοδότηση νομαρχιακής επιτροπής
- β) Προέγκριση χωροθέτησης

- γ) Γεωλογική / υδρογεωλογική μελέτη
- δ) Απόφαση καταλληλότητας Νομάρχη
- ε) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Οι ίδιες απόψεις σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για τη χορήγηση άδειας σε χώρο εναπόθεσης απορριμμάτων διατυπώνονται και στο υπ' αριθμ. 63004/27-11-91 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού προς τη Νομαρχία Χανίων.

Πιο συγκεκριμένα τα στάδια που προτείνονται στο παραπάνω έγγραφο, το οποίο δεν αποτελεί ωστόσο υπουργική “εγκύκλιο”, είναι τα εξής :

α. “Η γνωμοδοτική Νομαρχιακή Επιτροπή...θα αξιολογήσει και θα επιλέξει τον καταλληλότερο χώρο από τους εναλλακτικούς χώρους εναπόθεσης των απορριμμάτων”.

β. “Για την προέγκριση χωροθέτησης σύμφωνα με την ΚΥΑ 69269/5387/90 θα υποβληθεί η επιλεγείσα θέση του χώρου εναπόθεσης απορριμμάτων από την γνωμοδοτική επιτροπή για προέγκριση χωροθέτησης...στη Διεύθυνση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ”.

γ. “Μετά θα ακολουθήσει η υδρογεωλογική / γεωλογική σε βάθος μελέτη για τον επιλεγέντα χώρο και θα εκδοθεί απόφαση του Νομάρχη για την καταλληλότητα του χώρου”.

Τέλος, και η Διεύθυνση Χωροταξίας (Τμήμα Δικτύων και Συστημάτων Υποδομής) στο υπ' αριθμ. 3160/536/9-2-1999 έγγραφό της προς το Συνήγορο του Πολίτη υιοθετεί, αν και με σχετικά έμμεσο και υπαινικτικό τρόπο, τις παραπάνω απόψεις της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού.

Από τη νομική διερεύνηση του ζητήματος στην οποία προέβει ο Συνήγορος του Πολίτη προκύπτει ότι οι παραπάνω απόψεις δεν ευσταθούν για τους ακόλουθους λόγους :

5.1 Η Γνωμοδοτική Επιτροπή (άρθρο 8 παράγραφος 5α και 6 της ΚΥΑ 49541/1424/86) δεν “εγκρίνει τους χώρους που έχουν ήδη επιλεγεί” ούτε

“επιλέγει τον καταλληλότερο χώρο” από τους εναλλακτικά προτεινόμενους. Έργο της Επιτροπής είναι απλώς “η γνωμοδότηση για την καταλληλότητα θέσεων που υποδεικνύονται από την πρώτη φάση της μελέτης του σχεδιασμού για εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων” (άρθρο 8 παράγραφος 6).

5.2 Η Γνωμοδοτική Επιτροπή υποβάλλει την εισήγησή της στο Νομάρχη, ο οποίος αποφασίζει για την έγκριση καταλληλότητας των προτεινόμενων χώρων. Με αυτή την εγκριτική πράξη του Νομάρχη περατούται και η πρώτη φάση του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης. Όπως αναλύεται ανωτέρω,

αυτή η διαδικασία περιγράφεται με σαφήνεια στις παραγράφους 5^α και 6 του άρθρου 8.

5.3 Η Γνωμοδοτική Επιτροπή δεν έχει την αρμοδιότητα να υποβάλλει την εισήγησή της στη Διεύθυνση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ παρακάμπτοντας την πρώτη φάση του σχεδιασμού διαχείρισης. Σύμφωνα με την παράγραφο 2.1 του άρθρου 8 της ΚΥΑ 69269/5387/90 μόνος “αρμόδιος φορέας” για την υποβολή της αίτησης στη Διεύθυνση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ που προβλέπεται για τη χορήγηση προέγκρισης χωροθέτησης είναι ο “αρμόδιος φορέας για το σχεδιασμό της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων”, δηλαδή είτε ο Σύνδεσμος των ΟΤΑ είτε οι περιφερειακές Υπηρεσίες των Υπουργείων.

5.4 Η διαδικασία για τη χορήγηση προέγκρισης χωροθέτησης είναι δυνατόν να κινηθεί αρμοδίως μόνον εφόσον ολοκληρωθούν και οι δύο φάσεις του σχεδιασμού διαχείρισης σε περιφερειακό επίπεδο. Τούτο διότι η προέγκριση χωροθέτησης αποτελεί πράξη της κεντρικής Διοίκησης και δεν αποτελεί μέρος του περιφερειακού σχεδιασμού. Τέλος, είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι η νεότερη ΚΥΑ 69728/824/96, με την οποία αποσαφηνίζονται πλήρως τα διαδικαστικά στάδια του σχεδιασμού διαχείρισης, η προέγκριση χωροθέτησης ολοκληρώνει το σχεδιασμό διαχείρισης και δεν προηγείται, βεβαίως, της έγκρισης καταλληλότητας των χώρων που προτείνονται στη σχετική μελέτη που καταρτίζεται σε περιφερειακό επίπεδο.

6. ΣΥΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΛΑΡΙΣΑ, 7.4.99

Στη σύσκεψη, η οποία διοργανώθηκε, προσκλήθηκαν σε συνεργασία με το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Θεσσαλίας, οι παρακάτω φορείς και ενδιαφερόμενοι:

- Ο Υφυπουργός ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε κύριος Κολιοπάνος
- Ο Υφυπουργός Εσωτερικών κύριος Τζανής, ως Βουλευτής του Νομού Μαγνησίας της ευρύτερης περιοχής αρμοδιότητας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.
- Οι Βουλευτές του Νομού Καρδίτσας κύριοι Σαλαγιάννης (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών), Σωτηρλής, Τσιλίκας, Σιούφας και Μπούτας.
- Οι Ταξίαρχοι κύριοι Τσίτσης (ΓΕΣ, Διεύθυνση Υποδομής) και Νικολάου (Διοίκηση Μηχανικού 1^{ης} Στρατιάς).
- Ο Νομάρχης Καρδίτσας κύριος Αναγνωστόπουλος.
- Ο Δήμαρχος Καρδίτσας κύριος Τέγος που ανέλαβε να προσκαλέσει στη σύσκεψη όλους τους Δημάρχους του Νομού Καρδίτσας.
- Ο Δήμαρχος Μητρόπολης κύριος Αναγνωστόπουλος.
- Η ΠΑ.ΔΥ.Θ. Α.Ε και ο Πρόεδρος της Δήμαρχος Παλαμά κύριος Έξαρχος.
- Η προσφεύγουσα στο Συνήγορο του Πολίτη κυρία Καφφέ-Πράντζου.

Από τους προσκεκλημένους παραβρέθηκαν οι παρακάτω:

- α) Ως εκπρόσωπος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Καρδίτσας ο Αντινομάρχης Καρδίτσας κύριος Χρήστος Μουζιούρας.
- β) Από την πλευρά του Συνηγόρου του Πολίτη ο Βοηθός Συνήγορος κύριος Ιωάννης Μιχαήλ και οι ειδικοί επιστήμονες κύριοι Κωνσταντίνος Αντωνιάδης και Απόστολος Παπατόλιας.
- γ) Ως εκπρόσωπος του Δήμου Καρδίτσας ο Αντιδήμαρχος Καρδίτσας κύριος Γεώργιος Χατζοπλάκης.

- δ) Ο Δήμαρχος Μητρόπολης, κύριος Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος.
- ε) Ο Δήμαρχος Παλαμά και Πρόεδρος της ΠΑΔΥΘ κύριος Κωνσταντίνος Έξαρχος.
- στ) Ο Γενικός Διευθυντής της ΠΑΔΥΘ κύριος Ορέστης Πλιάσας.
- ζ) Ως εκπρόσωπος της 1^{ης} Στρατιάς ο κύριος Γεώργιος Γουμενόπουλος, αρχιτέκτων – επιβλέπων μηχανικός και ο Ταγματάρχης κύριος Κλεάνθης Χαλδάς.
- η) Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου περιοχής Ρούσσου κύριος Απόστολος Καπράνος.
- θ) Ως εκπρόσωπος του ΥΠΕΧΩΔΕ ο διευθυντής της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος κύριος Αριστοτέλης Ισαακίδης.
- ι) Ως εκπρόσωποι των μελετητών η κυρία Κωνσταντίνα Πασχάλη και ο κύριος Χρήστος Τσομπανίδης.
- κ) Η προσφεύγουσα στο Συνήγορο του Πολίτη κυρία Χαϊδούλα Καφφέ-Πράντζου.**

Δεν παρέστησαν :

- α) Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Θεσσαλίας κύριος Βασιλείου με τη συνεργασία του οποίου διοργανώθηκε η σύσκεψη.
- β) Εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.
- γ) Εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ, δεδομένου ότι ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης κύριος Ζαμπέλης είχε ήδη γνωστοποιήσει στον ΣτΠ την άποψή του, σύμφωνα με την οποία η συμμετοχή της υπηρεσίας του στην αναληφθείσα πρωτοβουλία δεν κρίνεται σκόπιμη.
- Της σύσκεψης προήδρευσε ο Αντινομάρχης κύριος Χρήστος Μουζιούρας. Μετά από την παρουσίαση που έκαναν ο Βοηθός Συνήγορου του Πολίτη κ. Γιάννης Μιχαήλ και οι Ειδικοί Επιστήμονες κύριοι Αντωνιάδης και Παπατόλιας, στην οποία εκτέθηκαν συνοπτικά οι θέσεις που περιγράφονται παρακάτω, πήραν το λόγο οι υπόλοιποι παριστάμενοι. Οι απόψεις που εκφράστηκαν αποδίδονται περιληπτικά ως ακολούθως :

-)] Ο Πρόεδρος της ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε. και Δήμαρχος Παλαμά παρατήρησε ότι τόσο το προηγούμενο Νομαρχιακό Συμβούλιο όσο και ο νεοεκλεγείς

Νομάρχης δεν είναι αντίθετοι στην επιλογή της συγκεκριμένης θέσης για την κατασκευή του Χ.Υ.Τ.Α. Εξέφρασε την απορία του γιατί ο Συνήγορος του Πολίτη δεν ζήτησε τις απόψεις της ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε. για το θέμα από την αρχή της διερεύνησης της υπόθεσης. Τέλος, δήλωσε ότι η ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε. δεν γνώριζε ότι δεν έχει την αρμοδιότητα για τον σχεδιασμό της διαχείρισης αποβλήτων και ότι παρασύρθηκε από την έγκριση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Οι ειδικοί επιστήμονες του ΣτΠ παρέθεσαν στοιχεία (αρνητική γνωμοδότηση του απερχόμενου Νομαρχιακού Συμβουλίου, προφορικές διαβεβαιώσεις του νεοεκλεγέντος Νομάρχη), από τα οποία προκύπτει ή διαφαίνεται η αντίθεση των οργάνων της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στην επιλογή της προτεινόμενης θέσης ΧΥΤΑ. Επίσης επεσήμαναν ότι από τα έγγραφα που είχε στη διάθεσή του, ο ΣτΠ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι απόψεις της ΠΑΔΥΘ Α.Ε συνέπιπταν με εκείνες της Διεύθυνσης Χωροταξίας και της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

-)] Ο Αντινομάρχης και ο Αντιδήμαρχος Καρδίτσας διατήρησαν επιφυλάξεις για το εάν ο Νομάρχης και ο Δήμαρχος αμφισβητούν την καταλληλότητα της θέσης και δήλωσαν ότι θα προτιμούσαν η σύσκεψη να γίνει στην Καρδίτσα. Υποστήριξαν ότι ο Νομάρχης και ο Δήμαρχος διαπίστωσαν απλώς τα διαδικαστικά προβλήματα της αναρμοδιότητας της ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε. και της μη τήρησης της σειράς των φάσεων του σχεδιασμού. Επίσης, τόνισαν το γεγονός της μη εκτέλεσης γεωτρήσεων στην περιοχή που επιλέχθηκε για την κατασκευή του Χ.Υ.Τ.Α.

Σε παρέμβασή τους οι ειδικοί επιστήμονες του Συνηγόρου του Πολίτη διευκρίνισαν ότι η πραγματοποίηση της σύσκεψης στη Λάρισα με τη συνδρομή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ήταν αναγκαία,

δεδομένου ότι, ενώ αρχικά ζητήθηκε από τον Νομάρχη και το Δήμαρχο Καρδίτσας να διοργανώσουν τη σύσκεψη στην Καρδίτσα, εκείνοι εξέφρασαν επιφυλάξεις για την ανάληψη μιας τέτοιας πρωτοβουλίας.

Ο Αντινομάρχης ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους ότι το Νομαρχιακό Συμβούλιο πήρε στις 6.4.99 την απόφαση να ξεκινήσει νέος σχεδιασμός διαχείρισης των αποβλήτων από **μηδενική βάση**.

Η Νομαρχία θεωρεί ότι δεν έχει εγκριθεί ο συγκεκριμένος χώρος που επιλέχθηκε για το Χ.Υ.Τ.Α (Γάμος) και ότι η όλη διαδικασία θα κινηθεί από την αρχή. Παράλληλα ζητήθηκε η συνεργασία του ΣτΠ στα διαδικαστικά θέματα του σχεδιασμού διαχείρισης.

-)] Ο Δήμαρχος Μητρόπολης εξέφρασε τις σοβαρές του επιφυλάξεις για τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν και δήλωσε ότι η ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε δεν αποτελεί μονόδρομο για το σχεδιασμό. Αναφέρθηκε επίσης και σε έγγραφο του Βουλευτή κυρίου Σιούφα, από επερώτηση στην Βουλή, στην οποία διαφαίνεται ότι η ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε είναι αναρμόδια για τον σχεδιασμό. Τέλος, τόνισε τα σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα που θα δημιουργηθούν στην περιοχή σε περίπτωση που κατασκευαστεί το Χ.Υ.Τ.Α στη θέση που έχει επιλεγεί. Χαρακτηριστικά, ανέφερε ότι σε μικρή απόσταση υπάρχουν σπήλαια, καρστική υδροφορία καθώς και 3 μεγάλες γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για ύδρευση και άρδευση.
-)] Ο εκπρόσωπος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε παρατήρησε ότι η Διεύθυνση του Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, της οποίας προϊστάται, διατύπωσε τη γνώμη της μόνον κατά το στάδιο της προέγκρισης χωροθέτησης. Υποστήριξε ότι η ασάφεια και η πολυπλοκότητα του νομικού πλαισίου οδήγησε ενδεχομένως σε παρατυπίες που επιδρούν αρνητικά στην κοινωνική αποδοχή της συγκεκριμένης θέσης. Σχετικά με τη ΜΠΕ, δέχθηκε

ότι αυτή είχε κάποιες ατέλειες, οι οποίες εντοπίστηκαν από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Για το λόγο αυτό άλλωστε, ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία από την ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε, τα οποία και δόθηκαν. Τέλος, διαπίστωσε

- }] ότι η νέα ΚΥΑ του 1996 είναι σαφής και εμμέσως αναγνώρισε την ανάγκη νέου σχεδιασμού.

*Στο σημείο αυτό παρενέβη ο Αντινομάρχης και ρώτησε τον εκπρόσωπο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε για την “τύχη” της παλιάς ΜΠΕ. Δήλωσε πως σχετικό ερώτημα της Νομαρχίας προς τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού δεν έχει απαντηθεί μέχρι σήμερα. Ο κύριος Ισαακίδης δήλωσε ότι θα φροντίσει ώστε να απαντηθεί αρμοδίως το θέμα, υποστηρίζοντας συγχρόνως ότι **δεν βοηθά ο προβληματισμός για την παλιά θέση Χ.Υ.Τ.Α και την υφιστάμενη ΜΠΕ, από τη στιγμή που δεν συμφωνεί το Νομαρχιακό Συμβούλιο με την θέση και τη διαδικασία που ακολουθήθηκε.***

- }] Ο κύριος Πλιάσας, Διευθυντής της ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε, παρατήρησε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών πλήρωνε τις σχετικές αμοιβές των μελετών για τον εντοπισμό της θέσης ΧΥΤΑ. Επομένως, δεν κατανοεί τη σημερινή
- }] μεταβολή της στάσης του, όπως αυτή εκφράστηκε στο πρόσφατο έγγραφό του. Παράλληλα, σημείωσε ότι η αρμόδια υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε, ενώ χορήγησε την προέγκριση χωροθέτησης, στη συνέχεια αρνήθηκε να συμμετάσχει στη σύσκεψη για να υποστηρίξει τις θέσεις της.
- }] Η κυρία Καφφέ-Πράντζου τόνισε ότι είναι σημαντικό να ξεκινήσει σωστά ο σχεδιασμός λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δυνατά κριτήρια αξιολόγησης. Τα διαδικαστικά στάδια, υποστήριξε, δεν υπάρχουν για τυπικούς λόγους και για να δημιουργούν προβλήματα στη Διοίκηση, αλλά για να εξασφαλίζεται η κοινωνική αποδοχή και η ουσιαστική προστασία του περιβάλλοντος.

Κατά της άποψή της, δεν έπρεπε να χορηγηθεί η προέγκριση χωροθέτησης από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε, εφόσον δεν είχαν ελεγχθεί πλήρως η διαδικασία, τα κριτήρια επιλογής της θέσης και το επιστημονικό περιεχόμενο της μελέτης. Η ΜΠΕ που ακολούθησε δεν έλαβε υπόψη σημαντικά δεδομένα της περιοχής και δεν απάντησε σε όλα τα θέματα που

είχαν τεθεί με τις ενστάσεις των κοινοτήτων και του απερχόμενου Νομαρχιακού Συμβουλίου. Τέλος, αναφέρθηκε στην ασυμβατότητα της ύπαρξης ΧΥΤΑ δίπλα σε στρατόπεδο.

Σε παρέμβασή του ο κύριος Ισαακίδης δήλωσε ότι ενώ γενικά είναι δύσκολο να εξασφαλιστεί η κοινωνική αποδοχή, σε κάθε περίπτωση πρέπει να ακολουθηθούν οι σαφείς διαδικασίες των ΚΥΑ του 1996 και 1997.

-)] Οι εκπρόσωποι των μελετητών (ENVIROPLAN), κύριος Τσομπανίδης και κυρία Πασχάλη, αναφέρθηκαν στο “χάσμα νομοθετημάτων” για το οποίο δεν ευθύνεται η ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε. Σχετικά με τα ερωτήματα που έθεσε το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε και αφορούν τη ΜΠΕ, επεσήμαναν ότι αυτά έχουν ήδη απαντηθεί. Κατά την άποψή τους το σοβαρότερο πρόβλημα που παρουσιάζεται είναι διαδικαστικής φύσης και αφορά στην αρμοδιότητα ή μη της ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε να εκπονεί σχεδιασμό. Αναφέρθηκαν στο γεγονός ότι η ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε ιδρύθηκε ως διαδημοτική και διανομαρχιακή ανώνυμη εταιρεία ώστε να καλύπτει δύο νομούς (Καρδίτσας και Τρικάλων) και να εξασφαλίζει κοινή χρηματοδότηση. Τόνισε επίσης ότι τόσο το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε όσο και το Υπουργείο Εσωτερικών έχουν εκδώσει δύο έγγραφα στα οποία περιγράφονται οι διαδικασίες ακριβώς όπως τις εφάρμοσε η ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε. Ισχυρίστηκαν ότι δεν χρειάζεται απόφαση Νομάρχη πριν από την προέγκριση χωροθέτησης και ότι ο Νομάρχης ποτέ δεν αμφισβήτησε την αρμοδιότητα της ΠΑ.ΔΥ.Θ Α.Ε να εκπονεί σχεδιασμό, δεδομένου ότι συνέστησε τη σχετική γνωμοδοτική επιτροπή. Πρότειναν μάλιστα ότι το διαδικαστικό ζήτημα επιλύεται με μελλοντική έγκριση καταλληλότητας του Νομάρχη. Αναφέρθηκαν και σε κάποια ενισχυτική “γνωμοδότηση” του Συμβουλίου της Επικρατείας, χωρίς

ωστόσο να διευκρινίσουν τον τύπο της δικαστικής πράξης και το περιεχόμενό της. Επίσης, εξέφρασαν την άποψη ότι η κοινωνική αποδοχή δεν είναι ποτέ δυνατόν να εξασφαλιστεί από κατοίκους που έχουν δίπλα τους το ΧΥΤΑ. Τέλος, θεωρούν ότι οι γεωτρήσεις δεν είναι απαραίτητες, δεδομένου ότι δεν έχουν γίνει και στις περισσότερες περιοχές της Ελλάδας. Επεσήμαναν ότι, στην πράξη,

απλώς θεωρείται ότι ο ΧΥΤΑ προκαλεί δυσμενείς περιβαλλοντικές συνθήκες, οι οποίες προλαμβάνονται εάν ληφθούν τα ανάλογα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος.

-)] Σε κοινή τους τοποθέτηση τόσο ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Περιοχής Ρούσσου, κύριος Καπράνος όσο και ο εκπρόσωπος της 1^{ης} Στρατιάς, κύριος Γουμενόπουλος εξέφρασαν τον έντονο προβληματισμό τους για την επιλογή της συγκεκριμένης θέσης. Ο κύριος Καπράνος ανέφερε ότι 11 Κοινότητες είναι καθολικά αντίθετες στην επιλογή της εν λόγω θέσης. Στη συνέχεια, ο κύριος Γουμενόπουλος παρατήρησε ότι ο ΧΥΤΑ είναι ουσιαστικά “όμορος” με το υπό κατασκευή στρατόπεδο νεοσύλλεκτων, το οποίο αποτελεί μεγάλη επένδυση για το Στρατό. Τέλος τονίστηκε ότι ο Στρατός δεν θα ήθελε να εμπλακεί στο θέμα της κατασκευής ή όχι του ΧΥΤΑ αλλά είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη η ύπαρξη του στρατοπέδου μιας και δεν είναι εύκολο να συνυπάρξουν χωρίς προβλήματα οι δύο εγκαταστάσεις (υγιεινής, ασφάλειας κλπ).

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την όλη διερεύνηση της υπόθεσης τις απαντήσεις που δόθηκαν στο Συνήγορο του Πολίτη, τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν και τις απόψεις που εκφράστηκαν στη σύσκεψη της Λάρισας, προέκυψε ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι αντίθετοι στην επιλογή της συγκεκριμένης θέσης, για λόγους που αφορούν τόσο την τήρηση των νόμιμων διαδικασιών σχεδιασμού, όσο και την πληρότητα της σχετικής ΜΠΕ.

7.1 Διαπιστώθηκε, όπως αναλύεται διεξοδικά παραπάνω, ότι δεν έχει τηρηθεί η διαδικασία της πρώτης φάσης του σχεδιασμού που ολοκληρώνεται με την έγκριση της καταλληλότητας θέσεων από το Νομόρχη. Ωστόσο, η Διεύθυνση Χωροταξίας του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε εξακολουθούσε να εμμένει στις απόψεις της για την νομιμότητα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε, παρά την αντίθετη θέση που έχει εκφραστεί στο υπ' αριθμ. 6361/10-3-99 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών προς το Συνήγορο του Πολίτη.

7.2 Από τη νομική διερεύνηση του ζητήματος, συνάγεται, ότι έχει επιχειρηθεί μία επιλεκτική χρήση διατάξεων, παλαιότερης και νεότερης ισχύος, του σχετικού θεσμικού πλαισίου, προκειμένου να θεμελιωθεί η νομιμότητα των διαδικασιών του σχεδιασμού διαχείρισης. Αυτές οι διαδικασίες “διευκολύνουν”, κατά την κρίση της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ,

την ταχύτερη λήψη των αποφάσεων, πλην όμως δεν διαθέτουν κανένα αξιόπιστο νομικό έρεισμα.

7.3 Ο κίνδυνος να ακυρωθεί ο σχετικός σχεδιασμός και η εκτέλεσή του από το Συμβούλιο της Επικρατείας είναι περισσότερο από ορατός, λόγω των σημαντικών παρατυπιών και παραλείψεων που σημειώθηκαν στην πρώτη φάση του σχεδιασμού.

7.4 Η διαμεσολαβητική αποστολή του Συνηγόρου του Πολίτη συνίσταται αποκλειστικά, εν προκειμένω, στην επισήμανση αυτών των διαδικαστικών προβλημάτων και των διαφόρων υποδείξεων των φορέων και ενδιαφερομένων, χωρίς να υπεισέρχεται σε ουσιαστικές τεχνικές εκτιμήσεις σχετικά με την επάρκεια των υποβληθεισών περιβαλλοντικών και χωροταξικών μελετών. Σκοπός της παρέμβασής του είναι α) να προκαλέσει μία νέα διερεύνηση της υπόθεσης από τους αρμόδιους φορείς, ώστε να τηρηθεί η αρχή της νομιμότητας, β) να εξουδετερωθεί ο κίνδυνος της ακύρωσης της όλης διαδικασίας από την πιθανή παρέμβαση του ΣτΕ και γ) να εξασφαλιστούν, με την ορθή τήρηση των προβλεπόμενων διαδικαστικών σταδίων, ευνοϊκότερες προϋποθέσεις για την κοινωνική αποδοχή της θέσης ΧΥΤΑ, όπως αυτή θα προκύψει μετά από το νέο σχεδιασμό, που θα καταρτισθεί με πρωτοβουλία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

7.5 Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι η διαμεσολάβηση του ΣτΠ για την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν από τις προεκτεθείσες πράξεις κακοδιοίκησης, υπήρξε επιτυχής στο μέτρο που ήδη έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες κατάρτισης νέου σχεδιασμού με πρωτοβουλία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλε σημαντικά και η θέση που εκφράστηκε από τον εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, κύριο Ισαακίδη, στη σύσκεψη της Λάρισας. Πιο συγκεκριμένα, παρά την αντίθετη άποψη που είχε εκφραστεί αρχικά από τους αρμοδίους υπαλλήλους της εν λόγω Διεύθυνσης, ο κύριος Ισαακίδης αναγνώρισε στην παραπάνω σύσκεψη αφενός την ύπαρξη διαδικαστικών παρατυπιών στη φάση του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης και αφετέρου την αναγκαιότητα κατάρτισης νέου σχεδιασμού. Στη συνέχεια, το

Νομαρχιακό Συμβούλιο Καρδίτσας, στη συνεδρίαση της 6^{ης} Απριλίου 1999, έλαβε την απόφαση (υπ'αριθμ. 8/46/6-4-99) να προβεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση σε νέο σχεδιασμό διαχείρισης των απορριμμάτων του Νομού Καρδίτσας από μηδενική βάση. Η Διεύθυνση του Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, από την πλευρά της, έχει γνωστοποιήσει την πρόθεσή της στο ΣΤΠ και στους αρμόδιους φορείς της Ν.Α. να μην προβεί στην κατ'ουσία εξέταση και έγκριση της ΜΠΕ λόγω της διαπίστωσης διαδικαστικών παρατυπιών και της απόφασης για κατάρτιση νέου σχεδιασμού από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Καρδίτσας.